
Fra: Belinda Foss <belindafoss8@gmail.com>
Sendt: 2. september 2022 11:46
Til: Postmottak NFD
Emne: Fwd: Forslag til ny dyrevelferdsmelding. Høner og kyllinger.

----- Forwarded message -----

Fra: **Belinda Foss** <belindafoss8@gmail.com>
Date: tor. 1. sep. 2022, 23:33
Subject: Forslag til ny dyrevelferdsmelding. Høner og kyllinger.
To: Belinda Foss <belindafoss8@gmail.com>

Høns i Norge stammer fra ville jungel høns i regnskogen i Sørøst -Asia. Flokken består av 5-10 høner pluss ungfugler, unghanner og kyllinger. De har en sterk rangordning. Hannen er sjef og vagler seg øverst. De dominante hønene under hanen og kyllingene er nederst. Hakking forekommer svært sjelden, da de underdanige har muligheter for å trekke seg unna. De lever i busker og kratt og vagler i lavhengende greiner. De hviler brystet på vaglen når de sover. Hun legger ca 18 egg i året og lever i 5 - 10 år.

Der er ca 500 hønseraser i verden. 52 er godkjent i Norge.

Ross 308.

Hun er laget for å gi en svær brystfilet. Kyllingene tipper framover av vekten og får balanseproblemer. De har store vansker med å bevege seg. Abnorm vekst og store helseproblemer. De klarer til slutt ikke å bevege seg og blir liggende i sin egen avføring, og får sviskader på bryst og bein. Enorm vekst fører til hjerte og beinlidelser. Avlsdyrene må sultes for ikke å spise seg til døde. Dette er en rase som må forbys som følge av alvorlig brudd på dyrevelferd.

Hubbard, Ranger Gold.

Vokser saktere og har bedre helse og motorikk. De er mer aktive og har færre problemer og er mer naturlig liv. Ved å bytte til en saktevoksende rase, vil dødeligheten synke, kyllingen lever litt lenger og får en større og sterkere kropp. Det gjør dem også mindre mottakelige for infeksjoner og smittsomme sykdommer. Et minstekrav til dyrevelferd er at kyllingen kan bevege seg.

Høner har et rikt språk. Forskerne har kartlagt minst 24 forskjellige lyder. De har et svært godt syn, og har et langt bredere fargespekter enn mennesker. De er intelligente og lærevillige og har et fremtidsperspektiv. Hun har viljestyrke til å avstå fra en belønning, for siden å inkassere en større gevinst på et senere tidspunkt. De lærer fort å koble lyssignal og etterfølgende belønning. Kjærlige, nysgjerrige og svært gode mødre. Hun gjemmer ofte ungene under vingene. Liker å hvile i solen.

Noen dager før kyllingene klekkes, vil lyset sive inn og de begynner å pipe. Hun klukker tilbake og slik lærer de hverandre å kjenne.

En verpehøne vil isolere seg. Hun vil en lun og beskyttet plass. Bruker kvist og strå som redemateriell. Hun ruger alene og tar kun korte avbrekk fra redet.

Hun legger 1 egg om dagen, og samler 7-12 egg før hun begynner å ruge. Det tar 21 dager før eggene klekkes.

Kyllingene går sammen med moren i 8-10 uker. Hun vil lære dem alt om planteføde, spiselige vekster og sosialisering. Hun beskytter dem og verner om dem. Det gjelder ikke nødvendigvis andres kyllinger.

Høner er komplekse flokkdyr og har venner og relasjoner. Ofte også til andre dyr og mennesker. De bruker mange timer daglig på å plukke frø og planteføde. De er altetende og spiser gress, ugress, kokte poteter, brød og ulike grønnsaker. De sparker opp jorda etter mark. Spiser også snegler, insekter og bær.

Fugler har ikke tenner. De er avhengige av småstein, grus og skjellsand, som hjelper til med å male opp foret i magen.

Tamhøns spiser sammenpresset kraftfor bestående av korn, fett, vitaminer og proteiner. Den er ofte fiberfattig og forårsaker løs avføring.

Høner er avhengige av sandbad annenhver dag. De trykker seg ned og sparker sand over fjærdrakten. Slår med vingene og rister seg kraftig.

Vi har 4,4 millioner verpehøns i Norge. Hver høne legger ca 330 egg i løpet av livet. Ved å fjerne egg vil hun fortsette å verpe. Vi manipulerer lyset som gjenskaper våren. De legger egg fra de er 4-5 måneder til de slaktes ved 1,5 års alder.

Over halvparten av hønene har brukne brystbein, som følge av store egg og rovdrift i produksjonen.

Vi spiser 66 millioner egg i året. I fjor kastet vi 40 tonn med egg som følge av overproduksjon og overfløydige høner.

I løsdrift holder mange høner sammen i en stor hall. 9 stk per kvm.

Foruten minimal plass, er det høye støv - og ammoniakkkonsentrasjoner i hallen som forårsaker pusteproblemer.

Høner er svært følsomme for stress og uro. Siden hallen er overfylt, er det ingen steder å flykte for underdanige høner. Fjærplukking er relatert til stress og manglende sysselsetting.

Høy dyretetthet øker risikoen for aggressive sammenstøt mellom hønene. Intensiv produksjon har medført store velferdsproblemer. I tillegg er faren for infeksjoner og smitteutbrudd betydelig forsterket.

Økologiske høner har en tetthet på 6 stk per kvm. De har i tillegg rett til utegang og vinduer. Det er en forbedring fra standard fabrikkoppdrett.

I Norge er det forbudt med tradisjonelle bur. Det er tillatt å holde høner i litt større miljøberikende bur. Det består av et lite sandbad, vagle og strøsand.

Hønene gasses på gården eller får tilkjørt en gasscontainer. CO2 gass forårsaker angst, sviende smerter i svelg og lunger. Åndenød, sterke kramper og bevisstløshet før døden inntreffer. De kjøres så til et forbrenningsanlegg på Hamar for destruksjon.

Tiltak for bedre dyrevelferd hos høns.

Større plass.

Bedre forholdene for høner, minske infeksjonssykdommer og hindre stress og aggresjon.

Hviletre.

Høns sover naturlig på lave greiner. De hviler brystet på vaglen. Sover 8 timer hver natt

Skjermede rugeplasser.

En mulighet for hønene å utføre naturlig rugeadferd.

Utegang og et varmt og godt innemiljø.

Motvirker stress, beinlidelser og hønene får mosjon.

Sysselsetting.

Korn eller grovfor på gulvet. Tilfredstiller hennes hakkebehov.

Sandbad

Nødvendig for vedlikehold av fjærprakt.

Kyllinger.

Alle hannkyllinger blir sortert ut og kvernet levende av hurtigroterende kniver innen de er 1 døgn gamle.

3 millioner hver år.

Kyllinger regnes i vekt og ikke som individer. Det norske markedet er på ca 100 millioner kilogram kylling.

55 millioner som blir slaktet, er av rasen Ross 308. Monsterkyllingen.

Vi spiser i snitt 10 kg kylling per person i året. Slaktevekt 2 kg. 1 måned gamle. 18 kyllinger per kvm.

Kyllinger følger moren sin i 8-10 uker. Hun lærer dem hvor de finner mat, revirgrenser og sosiale forhold.

Kyllinger har forskjellige personligheter og hår komplekse negative og positive følelser. Deres kommunikasjonsevner sammenlignes med andre svært intelligente arter. De gjenkjenner andre i flokken. De lærer også av hverandre. Kan telle 5 objekter. De har et svært godt syn. Liker å vandre rundt og sosialisere med andre andre kyllinger.

I fabrikkoppdrett er det flere tusen kyllinger i en stor hall. Det tilfredsstillende ikke deres naturlige behov for plass, og belysningen er ikke tilpasset dem. Ingen krav om vinduer og dagslys. Lys aktiviserer kyllinger og mangel på lys gjør dem inaktive. Det øker omfanget av beinlidelser. Ammoniakkluften er kvelende.

Økologiske kyllinger har 6 kyllinger per kvm. De har tilgang til vinterhage og/eller uteområde og er skjermet for vær og vind. Dagslys og frisk luft.

Et klart bedre valg.

Transport

Kyllinger er spesielt sårbare for stress og lidelse under transport. Flere tusen pakkes inn i trangere kasser og stables i høyden. Ikke uvanlig at de brekker bein og vinger etter hardhendt behandling under plukking og pakking.

Ca 49 000 dør under transporten. Kulde, overoppheting, klemskader, pusteproblemer og hjertestans. Andelen kyllinger som dør under transport er langt høyere enn for andre landbruksdyr.

Slakting.

De er 1 måned og veier 2 kg. Kyllinger blir hengt opp i kroker etter beina på slaktelinjen. Beinbrudd forekommer også ved opphenging. Hodene deres dyppes ned i et strømførende bad for bedøving. Noen av kyllingene vrir hodet til side og unngår badet og knivene som venter på å kutte halsene deres.

De blir da skåldet levende.

Tiltak for bedre dyrevelferd. Kyllinger.

Forby hurtigvoksende raser.

Forby kverning av levende hannkyllinger.

Større plass og dagslys.

De har behov for et tykt lag med flis, vagler, plattformer, strøbad, høyballer og hakkeobjekter for sysselsetting.

Klekking og oppvekst (30 dgr) bør foregå hjemme på gården, for å unngå stress, skader og høy dødelighet under transport.

Innen utgangen av 2023 vil EU- kommisjonen legge fram et lovforslag om forbud mot å holde dyr i bur og trange binger.

Forbudet vil også gjelde Norge, da reglene er en del av EØS samarbeidet.

Et burfritt miljø for millioner av dyr.

EU-kommisjonen mener de har en moralsk og sosial plikt til å sikre dyrevelferden på europeiske gårder. De jobber for at loven skal tre i kraft fra 2027.

EU-regelverket gjelder produksjonsdyr:

Kalver, purker, kaniner, gjess, ender, vaktler og høns.

La oss håpe Norge forstår nødvendigheten av et eget dyreverntilsyn utskilt fra Mattilsynet.

Belinda Foss